

Stalończyk, Lucyna

Stanisław Stawicki 1930-2016

"Biuletyn Konserwatorski Województwa
Podlaskiego", 22, 2016, s. 247-[249]

Zdigitalizowano w ramach projektu pn. Budowa platformy "Podlaskie Czasopisma Regionalne", dofinansowanego z programu „Społeczna odpowiedzialność nauki” Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (umowa SONB/SP/465121/2020).

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Udostępniono do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Prof. Stanisław Stawicki, 1930-2016

Stanisław Stawicki

1930-2016

W dniu 26 lipca 2016 roku z ogromnym smutkiem pożegnaliśmy Profesora dra hab. Stanisława Stawickiego na Starych Powązkach w Warszawie. Żegnała Go rodzina, przyjaciele, przedstawiciele rodzinnego miasta – Zagórowa, delegacje warszawskich instytucji kultury, z którymi współpracował, dawni studenci z Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie – dziś konserwatorzy dzieł sztuki, i wiele innych osób.

Stanisław Stawicki urodził się 13 listopada 1930 roku w Zagórowie, w powiecie słupeckim, w woj. wielkopolskim, a zmarł 20 lipca 2016 r. w Warszawie.

W 1957 roku ukończył Wydział Konserwacji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Następnie jako konserwator zabytków pracował w Oddziale Warszawskim Przedsiębiorstwa Państwowego Pracowni Konserwacji Zabytków, a od 1974 roku w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, później jako profesor zwyczajny, po uzyskaniu docentury na podstawie rozprawy naukowej pt. *Papirusy Tebańskie. Antyczne źródło wiedzy o technikach artystycznych*, opublikowanej w 1987 roku.

Profesor Stawicki pozostawił pokaźny dorobek naukowy w dziedzinie kultury i sztuki, w tym konserwatorstwa, którego był wybitnym przedstawicielem. Posiadał dogłębną wiedzę konserwatorską w zakresie prac techniczno-technologicznych i artystyczno-estetycznych malarstwa ściennego i sztalugowego, popartą wieloletnią praktyką.

Na terenie województwa podlaskiego prowadził od wielu lat konserwacje cennych zabytków, głównie malarstwa ściennego.

W latach 1963-65 w Pracowni Konserwacji Malarstwa PP PKZ w Warszawie wraz z małżonką – Kaliną Stawicką, także konserwatorem dzieł sztuki i jej zespołem, wykonywał skomplikowaną konserwację ocalałych częściowo, unikatowych malowideł ściennych z poł. XVI wieku, ze zburzonej cerkwi Zwiastowania NMP w Supraślu, później malowideł z 1. poł. XVIII wieku na plafonie refektarza (1969-70) i wystroju malarskiego kaplicy w supraskim pałacu Opatów (1969-72). Jego autorstwa była też konserwacja fryzu malarskiego na barokowej bramie w dawnym zespole klasztornym oo. Bazylianów w Supraślu (1973).

Nie można pominąć niezwykle trudnej pracy konserwatorskiej przy XIX-wiecznej dekoracji malarskiej plafonu w dworze Jansena w Supraślu, wykonanej w 1987 roku.

W synagodze tykocińskiej z XVII wieku, począwszy od 1974 do 1977 roku, wraz z zespołem warszawskich konserwatorów (Kalina Stawicka, Maria Rymaszewska, Jadwiga Wardzyńska, Halina Rudniewska) Stanisław Stawicki prowadził prace konserwatorskie polichromii ściennych.

Po latach Supraśl i Tykocin stały się bardzo bliskimi i ukochanymi miejscowościami Profesora, które zawsze z radością odwiedzał.

W kolejnych latach Podlaski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Białymstoku zapraszał Profesora do konsultacji naukowych i opiniowania wykonywanych konserwacji przy niektórych zabytkach, szczególnie o wysokich walorach artystycznych, a także niezwykle ważnych problemach konserwatorskich. W latach 1993-95 Profesor był stałym konsultantem podczas trwającej konserwacji trzech malowideł ściennych na zewnętrznych ścianach pałacu Branickich w Białymstoku: „Pejzaż romantyczny”, „Pan i Syrinx” oraz „Sąd Parysa”.

Profesor opiniował także prace podczas konserwacji zabytków wyposażenia z poł. XVIII wieku – antepedium ołtarza głównego, chrzcielnicy i ambony – w najstarszej świątyni w Białymstoku.

Wśród wielu zabytków poddawanych pracom konserwatorskim i opiniowanych przez Stanisława Stawickiego na terenie województwa podlaskiego były między innymi: rokokowy wystrój malarski kościoła parafialnego w Rudce i barokowo-klasycystyczny kościoła w Sidrze, obie świątynie ze ściennym malarstwem ołtarzy.

W tykocińskiej synagodze Profesor nadzorował i opiniował od 1993 do 2002 roku, z przerwami, prowadzoną tam konserwację polichromii na filarach bimy.

W Jego zainteresowaniu były też konserwacje wyposażenia – rokokowe i barokowe ołtarze kościołów w Krypnie, Bakalarzewie i Sejnach. W trakcie tych spotkań Profesor bardzo wnikliwie analizował wykonane prace, wyniki badań, problemy konserwatorskie i zawsze z wielką życzliwością pomagał wykonawcom we właściwym ich rozwiązaniu.

Od 1995 roku Stanisław Stawicki był członkiem Zespołu Redakcyjnego „Biuletynu Konserwatorskiego Województwa Białostockiego”, później o zmienionym tytule „Biuletyn Konserwatorski Województwa Podlaskiego”, a także autorem interesujących i ważnych artykułów: *Szkice z dziejów unickiego klasztoru w Supraślu w świetle Kroniki Lawry Supraslskiej* (zeszyt 1, 1995), *Malowidła ścienne z dawnej cerkwi Zwiastowania NMP w Supraślu – problemy techniczne i technologiczne* (zeszyt 10 z 2004), *Techniczne i technologiczne przekazy źródłowe powstałe dla potrzeb twórczości artystycznej w kręgu kultury bizantyjskiej oraz ich przesłanki ideowe* (zeszyt 12, 2006).

Profesor Stawicki służył nieocenioną pomocą w pracach redakcyjnych „Biuletynu”, głównie tekstów dotyczących tematyki konserwatorskiej.

W czasie wieloletniej współpracy, sięgającej lat 60. XX wieku, z pracownikami urzędu konserwatorskiego w Białymstoku podczas posiedzeń komisyjnych i wyjazdów terenowych, Profesor chętnie dzielił się swoją wiedzą konserwatorską

Profesor Stanisław Stawicki podczas układania i dopasowywania fragmentów malowidła do całej kompozycji ze zburzonej cerkwi Zwiastowania NMP w Supraślu, Pracownia Konserwacji Malarstwa, PP PKZ, Oddział w Warszawie. Fot. W. Górski, 1965.

Professor Stanisław Stawicki arranging and matching fragments of a painting for the entire composition from the ruined Russian Orthodox church of the Annunciation of the Holy Virgin Mary in Supraśl, Painting Conservation Workshop, Polish Studios for Conservation of Cultural Property, Warsaw Branch. Photo: W. Górski, 1965.

i historyczną. Niejednokrotnie wspominał o ważnych dla Niego pracach konserwatorskich w Supraślu, Tykocinie, a także w kaplicy Zamku Lubelskiego. Jesteśmy wdzięczni Profesorowi za możliwość przebywania z Nim i czerpania cennej dla nas wiedzy.

LUCYNA STALOŃCZYK
Białystok